

بررسی هم راستایی دانش و مهارت پلیس در زمینه پیشگیری از جرم^۱

یوسف محمدی مقدم^۲، حسین ذوالفقاری^۳، محمد بارانی^۴، صیاد درویشی^۵

تاریخ دریافت: ۹۴/۱۱/۲۰

تاریخ پذیرش: ۹۵/۰۲/۲۴

چکیده

زمینه و هدف: تحقق اهداف اصلی سازمان‌ها، منوط به هماهنگی و هم راستایی دانش سازمانی با مهارت‌های مدیران در زمینه فعالیت‌ها است. لذا هدف از انجام این پژوهش، تبیین هم راستایی دانش و مهارت پلیس در زمینه پیشگیری از جرم می‌باشد.

روش: پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه اجرا کفی - اکتشافی است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه کارشناسان پلیس در حوزه پیشگیری از جرم است و برای انتخاب نمونه، از روش گلوله بر富ی استفاده شده و با انجام مصاحبه نیمه ساختار یافته از ۱۶ نفر، اثبات نظری حاصل شد. داده‌های جمع آوری شده به روش برهانی- تفسیری تجزیه و تحلیل شده است.

یافته‌ها و نتایج: نتایج نشان داد که ۱. اقدامات پیش‌بینی و پیشگیری قبل از وقوع جرم با خلق دانش منحصر به فرد در سازمان و با مهارت‌کنترل، تغییر و جهت دهی به رفتار کارکنان پلیس بیشترین هم راستایی و هماهنگی را دارد، ۲. پیشگیری کیفری پلیس با مهارت‌های رفتاری گذشته نگر و حال نگر نسبت به کارکنان، و دانش ترکیبی و بهره برداری، بیشترین هماهنگی و تناسب را دارد، و ۳. پیشگیری از تکرار جرم با دانش کارآفرین در سازمان و مهارت‌های پیش‌بینی رفتار و عکس العمل کارکنان بیشترین هم راستایی را دارد.

واژه‌های کلیدی

دانش اکتشافی، مهارت، مدیران پلیس، پیشگیری، رفتار پژوهشی و مطالعات فرنگی

پرتال جامع علوم انسانی

۱. این مقاله، مستخرج از رساله دکتری آقای صیاد درویشی به راهنمایی دکتر یوسف محمدی مقدم است.

۲. دانشیار دانشگاه علوم انتظامی امین

۳. دانشیار فرماندهی و مدیریت انتظامی دانشگاه علوم انتظامی امین

۴. استادیار حقوق دانشگاه علوم انتظامی امین

۵. مریم دانشگاه علوم انتظامی امین و دانشجوی دکترای مدیریت پیشگیری از جرم (نویسنده مسئول)؛

ایمیل: savadshojaei@yahoo.com

مقدمه

پلیس به عنوان سازمانی که مهم‌ترین نقش را در برقراری نظم و حفظ امنیت عمومی در جامعه به عهده دارد، در محیطی بسیار پیچیده و پر تلاطم با تنوع بالای تهدیدات عليه امنیت عمومی فعالیت می‌کند، لذا اقدامات متفاوتی را مناسب با نوع رفتارهای متقاضی هنجارهای رسمی و غیر رسمی در جامعه و همچنین مناسب با انتظارات جامعه اتخاذ می‌نماید و هر کدام از اقدامات پلیس در زمینه پیشگیری از جرم مانند اقدامات آینده سازی مبتنی بر پیش‌بینی، پیشگیری قبل از وقوع، پیشگیری کیفری یا پیشگیری از تکرار جرم، نیازمند نوع خاصی از دانش آفرینی سازمانی است و اینکه چه نوع از دانش آفرینی سازمانی در ابعاد چهارگانه، شامل (دانش کاوشی، نهادی، ترکیبی و بهره برداری) با کدام یک از اقدامات پیشگیرانه پلیس هماهنگی و همسویی دارد و تحقق اهداف پلیسی را محقق می‌سازد، بسیار مهم و ضروری است. از سوی دیگر تشخیص اینکه چه نوع از دانش آفرینی ویژه سازمانی می‌تواند منجر به ایجاد فعالیت‌های ارزش‌زا و محقق ساز اهداف سازمانی شود، نیازمند مهارت مدیران است؛ بنابراین مهارت‌های مدیریتی از عوامل شاخصی است که مدیران می‌توانند با برخورداری از آن، زمینه‌های مدیریت تغییر را در جهت چرخه تولید و به کارگیری دانش سازمانی و همچنین اقدامات پیشگیرانه هماهنگ با دانش سازمانی به وجود آورند. لذا این تحقیق در پی پاسخ به این سؤال است که چگونه هم‌راستایی بین گونه‌های مختلف دانش آفرینی و مهارت انسانی مدیران با نوع اقدامات پلیس در زمینه پیشگیری از جرم ایجاد می‌شود. و در این راستا اهداف زیر را محقق می‌نماید:

- تبیین هم‌راستایی دانش آفرینی پلیس با مهارت‌های انسانی مدیران؛

- تبیین هم‌راستایی دانش آفرینی پلیس با اقدامات پیشگیری از جرم؛

- تبیین هم‌راستایی مهارت‌های انسانی مدیران پلیس با اقدامات پیشگیری از جرم.

به تناسب تغییر و تحول در بروز پدیده‌های مجرمانه، تقویت بنیه نظری و دانش آفرینی سازمانی مناسب و همسو با اقدامات پیشگیرانه پلیس در جهت افزایش موفقیت‌ها در

وضعیتی که پلیس با یک رویکرد راهبردی و در تعامل دوسویه با محیط چالشی و با تمرکز بر مشارکت عمومی برنامه‌های خود را دنبال می‌کند، امری ضروری واجتناب ناپذیر می‌باشد. از سوی دیگر نتایج این تحقیق به سازمان پلیس این امکان را می‌دهد که راهکارهای علمی و عملی مناسبی را در جهت توسعه دانش آفرینی متناسب با نوع اقدامات خود در زمینه پیشگیری از جرم و اینکه مدیران پلیس با چه نوع مهارت‌های انسانی تحقق چنین امری را میسر می‌سازند، اتخاذ کنند.

پیشنهاد پژوهش: اربابی (۱۳۸۹) در تحقیقی با عنوان تبیین عناصر لازم برای خلق دانش و تعیین روش اندازه‌گیری آنها در سازمان‌های مهندسی به این نتیجه رسیده است که ایجاد دانش نیازمند هماهنگی اهداف دانش با اهداف ارزش‌ها و چشم انداز بوده و همچنین خلق دانش نیازمند فرهنگ مطلوب دانش پسند و مدیر دانش پسند است. رفتی شالدهی و دیگران (۱۳۸۷)، در تحقیقی با عنوان بررسی الگوی مدیریت دانش در یک مرکز تحقیقاتی نظامی، به این نتیجه رسیده اند که سازمان به طور زیربنایی احتیاج به پیاده سازی زیرساخت‌های دانشی شامل منابع انسانی به عنوان مهم ترین بخش دارد. اهری و دوست محمدلو (۱۳۸۸) در تحقیقی با عنوان بررسی رابطه بین مهارت‌های مدیران با میزان اثربخشی دیستران‌های شیراز به این نتیجه دست یافتند که افزایش مهارت ادارکی مدیران موجب افزایش اثربخشی می‌شود.

در پژوهشی که توسط چوی در سال ۲۰۰۶ انجام پذیرفت، راهبردهای به کار گیری مدیریت دانش را به چهار دسته پویا، انسان محور، سامانه محور و منفعل تقسیم کرده‌اند. به طور کلی می‌توان گفت تحقیقات پیشین تحقق اهداف سازمانی را منوط به توسعه دانش سازمانی و همسو با اهداف سازمانی می‌داند، همچنین برخی از تحقیقات انجام گرفته توسعه دانش را منوط به بالابودن مهارت انسانی مدیران دانسته اند.

دانش آفرینی سازمانی: به دنبال تلاش‌های نوناکو و همکارانش، یک مدل جدید از راهبرد-های دانش آفرینی سازمانی بر مبنای فرایند (خلق، کارآفرینی سازمانی، ترکیب و بهره

برداری) ارائه شده است (چن^۱، ۲۰۰۹). در این مدل، خلق دانش از طریق تغییر و تبدیل دانش - عمومی و خصوصی صورت می‌گیرد. خلق دانش، ترکیبی از تعاملات پویا در بین افراد، سازمان و محیط است (نوناکا و تویاماس^۲، ۲۰۰۷). برخلاف نظر نوناکو، از نظر ماتوسیک دو نوع دانش خصوصی و عمومی به عنوان پایه و اصول فرایند دانش آفرینی قلمداد می‌شود (ماتوسیک و هیل^۳، ۱۹۹۸). در این فرآیند دانش آفرینی، با استفاده از فرایند تغییر و تحول در دانش عمومی و خصوصی چهار نوع دانش تولید می‌شود:

دانش آفرینی کاوشی: دانش آفرینی کاوشی دربرگیرنده فرایند تغییر و تبدیل دانش خصوصی جدید از طریق دانش منحصر به فرد^۴ سازمان است. به علاوه این دانش آفرینی موجب افزایش سرمایه فکری سازمان می‌شود. این دانش باید با ارزش، کمیاب، غیرقابل تقلید یا حداقل به سختی قابل تقلید باشد (بارنی^۵، ۱۹۹۱).

دانش آفرینی-کارآفرینی نهادی: کارآفرینی نهادی دربرگیرنده فرایند ارتباط و پیوندهای دانش خصوصی به دانش عمومی است. به علاوه در این فرایند، افراد منابع را برای تبدیل روش‌های متداول موجود به روش‌های روزآمدتر و اثربخش تر به کار می‌گیرند (هارדי و لارنس^۶، ۲۰۰۴).

دانش آفرینی ترکیبی: دانش آفرینی ترکیبی عبارت است از فرایندهای تغییر و تبدیل دانش عمومی به مجموعه‌ای از دانش‌های عمومی پیشرفته تر و پیچیده‌تر. به علاوه این دانش نشان‌دهنده ترکیب و کاربرد دانش عمومی فعلی و به دست آمده نیز است (ناهاپیت و قوشال^۷، ۱۹۹۸).

-
- 1.Chen
  - 2.Toyamas&&Nonaka
  - 3.Matusik & Hill
  - 4.Organization-specific unique knowledge
  - 5.Barney
  - 6.Hardy, & Lawrence
  - 7.Nahapiet & Ghoshal

دانش آفرینی بهره بوداری: دانش آفرینی بهره بوداری در برگیرنده تغییر و تبدیل دانش عمومی به دانش خصوصی منحصر به فرد سازمان است. به علاوه این دانش آفرینی به معنی افزایش سرمایه فکری سازمان با استفاده از دانش عمومی موجود است. زمانی که دانش عمومی به عنوان یکی از اجزای ویژه و منحصر به فرد سازمانی مورد بهره بوداری قرار می گیرد، یک دارایی با ارزش رقابتی به شمار می رود(چو، ۲۰۰۹).

مهارت های مدیریتی: مهارت، توانایی به کاربردن مؤثر دانش و تجربه شخصی است. رابرت کتز مهارت های مدیران را به سه دسته تقسیم بندی کرده است:

(الف) مهارت فنی: یعنی دانایی و توانایی در انجام دادن وظایف خاص که لازمه آن ورزیدگی در کاربرد فنون و ابزار ویژه و شایستگی عملی در رفتار و فعالیت است؛ (ب) مهارت انسانی: یعنی داشتن توانایی و قدرت تشخیص در زمینه ایجاد محیط تفاهم و همکاری و انجام دادن کار به وسیله دیگران، در ک انگیزه های افراد و تأثیرگذاری بر رفتار آنان. داشتن مهارت های انسانی مستلزم آن است که شخص بیش از هر چیز خود را بشناسد، عقاید و افکارش روش باشند، اعتماد به نفس داشته و به دیگران اعتماد کند، به عقاید و احساسات آنان احترام بگذارد، از تأثیرگفتار و کردار خویش بر دیگران آگاه باشد و بتواند محیط قابل قبولی برای جلب همکاری دیگران فراهم سازد؛

(ج) مهارت ادراکی: یعنی توانایی در ک پیچیدگی های کل سازمان و تصور همه عناصر و اجزای تشکیل دهنده کار و فعالیت سازمانی به صورت یک سامانه(راینر، ۱۳۸۷).

از نظر میتربرگ، مهارت های لازم برای مدیران شامل مهارت های ارتباطی، رهبری، حل تعارض، پردازش اطلاعات، تصمیم گیری در اوضاع مبهم، تخصیص منابع، کارآفرینی و مهارت خویشن شناسی است(میتربرگ، ۱۹۷۳).

احمدی، کبریا، فاضلی و فقیه(۱۳۹۲) مؤلفه های مهارت انسانی مدیران را در چهار بعد معرفی می کند:

کار گروهی: یعنی توان هماهنگی با افراد متفاوت در جهت رسیدن به یک هدف مشترک؛

پیش بینی رفتار: یعنی توانایی پیش بینی رفتار و عکس العمل افراد؛

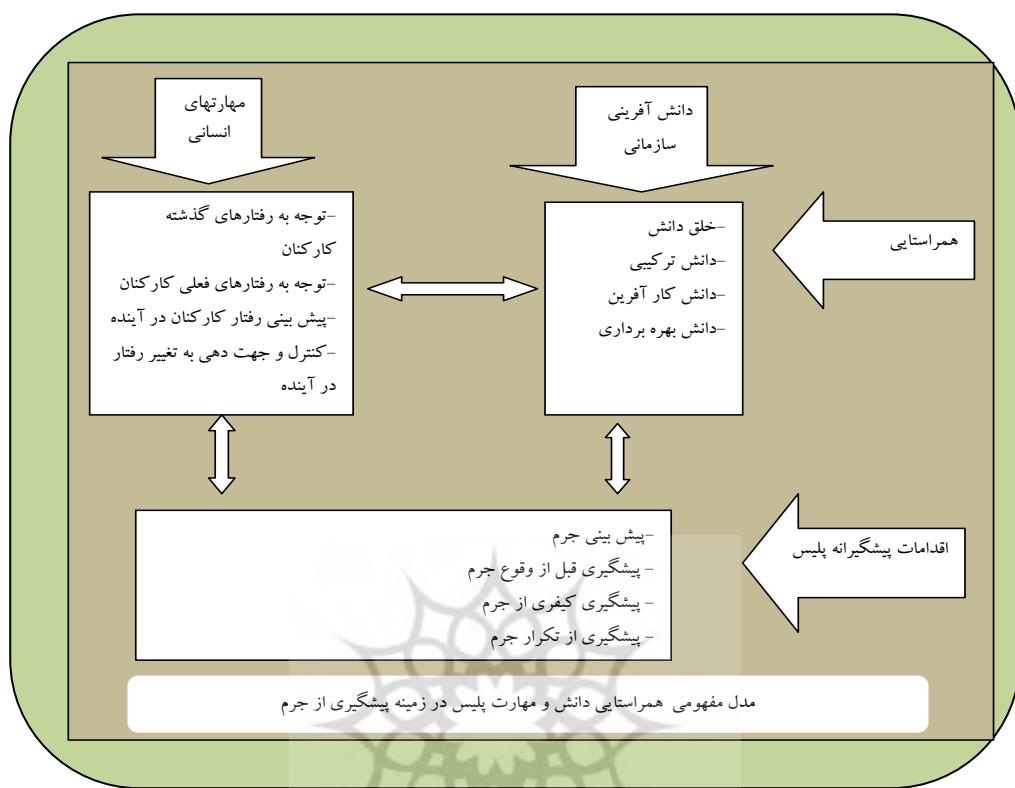
شناخت علل رفتار: یعنی توانایی شناخت انگیزه‌ها و محرک‌های رفتاری؛

تغییر رفتار: یعنی توانایی تقویت یا حذف رفتار (احمدی و دیگران، ۱۳۹۲، ص ۱۴۷).

پیشگیری از جرم: پیشگیری در معنای عام عبارت است از تمامی اقداماتی که از وقوع بزه جلوگیری می‌کند (نجفی ابرندآبادی، ۱۳۸۸، ص ۲۲۸). برابر قانون پیشگیری از جرم (۱۳۹۴) پیشگیری از جرم عبارت است از پیش بینی، شناسایی و ارزیابی خطر وقوع جرم و اتخاذ تدابیر و اقدامات لازم برای از بین بردن یا کاهش آن. تقسیم بندی‌های متفاوتی در حوزه پیشگیری، از منظرهای مختلف صورت گرفته است. این تقسیم بندی‌ها فراتر از تقسیم بندی‌های صرف نظری هستند و به جنبه‌های متنوع مداخلات پیشگیرانه اشاره دارند. مطابق معیار «زمان مداخله» به دو گونه کنشی و واکنشی، بر اساس معیار «سطح مداخله» به سه دسته نخستین، دومین و سومین، مطابق معیار «قلمرو مداخله» به دو دسته عمومی و اختصاصی، بر اساس معیار «سازمان مداخله کننده» به سه گونه اجتماعی، انتظامی و قضایی و مطابق «نوع مداخله» به کیفری و غیر کیفری دسته بندی می‌شود.

در رویکردهای جدید، تدابیر پیشگیری از جرم بر پایه ایجاد زیرساخت‌های نهادی و اصلاح محیط اجتماعی و فیزیکی جامعه از اولویت‌های اساسی سیاست پیشگیری از جرم است (نجفی ابرندآبادی، ۱۳۸۸، ص ۷۲۳).

در مجموع با مراجعه به ادبیات می‌توان به این نتیجه رسید که اقدامات پیشگیرانه از جرم، عبارت‌اند از: پیش بینی جرم، پیشگیری قبل از وقوع، پیشگیری کیفری و پیشگیری از تکرار جرم. با توجه به مطالعات پیشین در حوزه دانش و همچنین مهارت‌های انسانی مدیران در حوزه بهبود عملکرد سازمانی، به لحاظ اینکه تاکنون تحقیق خاصی که روابط دانش و مهارت انسانی را تبیین کند، یا رابطه این متغیرها را با نوع اقدامات پیشگیرانه در حوزه پلیس بررسی کند، انجام نپذیرفته است، با اتکا به ترکیبی از نظریات و مطالعات پیشین در مورد چیستی، ماهیت و روابط این متغیرها، مدل مفهومی تحقیق برابر نمودار ۱ ترسیم می‌شود.

نمودار ۱: مدل مفهومی پژوهش

روش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه اجرا کیفی - اکتشافی محسوب می‌شود. جامعه آماری شامل کلیه کارشناسان پلیس در حوزه پیشگیری از جرم است. برای انتخاب نمونه از روش گلوله برفی به تعداد ۱۶ نفر استفاده شد و جمع آوری داده‌ها تا اشباع نظری ادامه یافت و در نهایت داده‌ها به روش برهانی - تفسیری تجزیه و تحلیل شد.

الف) یافته‌های برآمده از مبانی نظری:

ارتباط دانش آفرینی سازمانی با مهارت‌های انسانی مدیران ناجا: مهارت انسانی یعنی داشتن توانایی و قدرت ایجاد محیط تفاهم و همکاری و انجام دادن کار به وسیله دیگران، در ک انگیزه‌های افراد و تأثیرگذاری بر رفتار آنان. هر کدام از ابعاد و مؤلفه‌های مهارت

انسانی مدیران می‌تواند زمینه‌های ایجاد انگیزش و جهت گیری کارکنان به سمت باز آفرینی دانش سازمانی را فراهم کند. تولید و باز تولید هر یک از انواع دانش سازمانی پلیس در فرایند تبدیل دانش عمومی و دانش خصوصی، می‌تواند روابط و هماهنگی خاصی با هریک از مهارت‌های انسانی مدیران داشته باشد. لذا همچنان که بسیاری از مدیران سازمان‌ها بر شفاف‌سازی ارتباط بین راهبردهای رقابتی، منابع و قابلیت‌های فکری آن تاکید می‌کنند، هم راستایی دانش و مهارت انسانی در پلیس، موجب تغییر و تثیت رفتار کارکنان در راستای باز تولید دانش سازمانی می‌شود.

ارتباط دانش آفرینی سازمانی ناجا با اقدامات پیشگیری از جرم: در یک جامعه دانشی، سازمان‌ها به تقویت پایدار قابلیت‌های اصلی و به روز کردن پایگاه دانشی خود نیاز پیدا کرده‌اند؛ بنابراین به تصویر کشیدن دانش آفرینی سازمانی به یک موضوع مهم برای بقای سازمان درآمده است (کسلمان و سامسون^۱، ۲۰۰۷). سازمان‌هایی که مشتریان، خدمات، فناوری‌ها، بازارها و حلقه‌های ارتباطی خود را با استفاده از دانش به نحو بهتری شناسایی کنند، به طور حتم عملکرد بهتری خواهند داشت. سازمان ناجا با رویکردهای نوین خود با هدف ارائه خدمات مطلوب با تاثیر گذاری بر ارتقای ادراک مثبت مشتریان و اقدامات هدفمند پیشگیرانه از جرم، نیازمند نوع خاصی از دانش آفرینی سازمانی است که از فرایند تبدیل دانش عمومی و دانش خصوصی در سازمان تولید می‌شود. نظریه ماتوسیک نقش و تاثیر دانش عمومی و خصوصی را در ایجاد نوآوری، توسعه خدمات و عملکرد در سازمان توضیح می‌دهد. سازمان ناجا که امروزه در تمام سطوح سازمانی خود اعم از سطح کلان، بخشی و وظیفه‌ای با تفکر راهبردی، برنامه‌ها و اقدامات خود را در چهار بعد پیش بینی جرم، پیشگیری قبل از وقوع، پیشگیری کیفری و پیشگیری از تکرار جرم، دنبال می‌کند، هر کدام از این ابعاد هم راستایی خاصی با نوع دانش سازمانی باید داشته باشد تا اقدامات پیشگیرانه پلیس را در وضعیت‌های مختلف، بهبود و توسعه دهد.

ارتباط مهارت‌های انسانی مدیران ناجا با اقدامات پیشگیری از جرم: داشتن توانایی و قدرت تشخیص در زمینه ایجاد محیط تفاهم و در ک انگیزه‌های کارکنان و تأثیرگذاری بر رفتار و انگیزه درونی آنان از سوی مدیران، عامل توسعه عملکرد سازمانی است؛ بنابراین مدیران پلیس برای کیفی سازی عملکرد و اقدامات پیشگیرانه خود نیازمند مهارت انسانی هستند و این مهارت انسانی، زمانی سودمند است که تمام ابعاد و اجزای مهارت‌های انسانی مدیران با ابعاد و اجزای اقدامات پیشگیرانه همسو و هماهنگ گردند.

(ب) یافته‌های مصاحبه با خبرگان: جمع‌بندی یافته‌های حاصل از مصاحبه‌های انجام شده با شانزده نفر خبرگان در ادامه ارائه می‌شود.

ارتباط دانش آفرینی سازمانی با مهارت‌های انسانی مدیران ناجا: از نظر نخبگان پلیس، ارتباط دانش آفرینی سازمانی با مهارت‌های انسانی مدیران ، یک ارتباط دوسویه است که توسعه و بالندگی هر کدام منوط به رشد و بالندگی دیگری است. بخش‌های مهمی از دانش پلیس را در زمینه پیشگیری از جرائم می‌توان دانش‌هایی مانند: ارتباط با افراد و گروه‌ها و سازمان‌ها، توسعه خدمات پلیس در جامعه، چگونگی مذاکره با نهادها و سازمان‌های همکار، مدیریت ارتباطات و توأم‌مندسازی مغز افراهم، رشد استعدادهای کارکنان، تفکر آینده نگری و تولید دانش ناب در بین کارکنان، تأثیرگذاری بر محیط داخلی و خارجی، همدردی با قربانیان جرم، اقتدار توأم با احترام، شناخت فنون برقراری روابط درون گروهی بر شمرد که این دانش‌ها نقش کلیدی در اقدامات پیشگیرانه پلیس ایفا می‌کنند. چرخه تولید و باز تولید این دانش‌ها نیازمند مهارت‌های انسانی خاصی است که شرایط و زمینه‌های لازم برای تولید دانش را فراهم کند. این مهارت‌های خاص مدیران می‌توانند توجه به علل گذشته و درونی کارکنان برای در ک صحیح عقاید گذشته کارکنان و برخورد منطقی و اصولی و همراه با احترام به عقاید و احساسات گذشته کارکنان، ایجاد فضای تفاهم و همکاری مطلوب کارکنان، و اصلاحات تدریجی در رفتارها را به وجود آورد. مدیران با مهارت‌های ارتباطی و انسانی مؤثر می‌توانند، این

امکان را به کارکنان بدهند که با روحیه خلاقانه و در جهت تولید دانش، از انعطاف‌پذیری و ارائه رفتارها و مهارت‌های انسانی مناسب با وضعیت آینده برخوردار شوند. همچنین نسبت به حذف رفتارهای زائد اقدام کنند و رفتارهای منطبق با وضعیت آینده سازمان در کارکنان شکل و جهت بگیرد. تمرکز صرف بر رفتارهای گذشته و کنونی-کارکنان، گرایش مدیران و سازمان را برای آینده نگری و خلق دانش کاهش می‌دهد و سازمان ناجا را به حالت افعالی و واکنشی می‌کشاند. از سوی دیگر مهارت‌های رفتاری، نه تنها با اتکا به دانش سازمانی به وجود می‌آید، بلکه خود در توسعه دانش آفرینی سازمان نقش کلیدی ایفا می‌کند.

ارتباط دانش آفرینی سازمانی ناجا با اقدامات پیشگیری از جرم: از نظر خبرگان پژوهش، اقدامات پیشگیرانه پلیس را می‌توان فرایندی دانست که پلیس با توجه به اوضاع و اقتضای زمانی، وضعیت جرم و مراحل قبل و بعد از وقوع جرم انجام می‌دهد. ابعاد اقدامات پیشگیرانه پلیس شامل: پیش‌بینی جرم، پیشگیری قبل از وقوع جرم، پیشگیری کفری و پیشگیری از تکرار جرم است. با توجه به اینکه هر کدام از این اقدامات، فرایند خاصی دارد، برای هر نوع از آن‌ها، دانش خاصی لازم است که با استفاده از آن دانش می‌توان اقدامات منطقی و اصولی به عمل آورد. برای برنامه‌ها و اقدامات پیشگیرانه مبتنی بر آینده‌نگری و پیشگیری قبل از وقوع جرم، سازمان نیاز به دانشی دارد که در سازمان منحصر به فرد بوده و به صورت ویژه در سازمان پلیس تولید و باز تولید می‌شود. با صرف اتکا به دانش عمومی پیشگیری، پلیس نمی‌تواند از حالت تدافعی مقابله‌ای با جرم خارج شود. پلیس زمانی می‌تواند اقدامات پیشگیرانه منطقی را انجام دهد که دانش مورد نیاز را برای تمام کارکنان پیشگیری سازمان تامین کند.

ارتباط مهارت‌های انسانی مدیران ناجا با اقدامات پیشگیری از جرم: از نظر خبرگان پلیس، اقدامات پلیس در یک دهه گذشته وارد مرحله جدیدی از برنامه‌ها و اقدامات پیشگیرانه شده و پلیس در هر کدام از ابعاد چهارگانه گفته شده در بالا در زمینه پیشگیری از جرم، سه

نوع از پیشگیری های مطرح یعنی پیشگیری وضعی، پیشگیری اجتماعی و کیفری را انجام می دهد که در تمام این اقدامات، نیاز به اقتدار و انعطاف پذیری خاصی از سوی کارکنان پلیس وجود دارد. ایجاد و توسعه این شرایط در بین کارکنان برای زمینه سازی فضای مطلوب در جهت اقدامات پیشگیرانه فقط از طریق روابط و مهارت های انسانی مدیران، قابل دستیابی است. مهارت های انسانی مدیران را در یک طیف و فرایندی می توان قرار داد که شامل رفتارهای گذشته نگر نسبت به کارکنان، رفتارهای حال نگر، توان پیش بینی و عکس العمل کارکنان در آینده و کنترل و جهت دهی به رفتار آنان باشد. تناسب و هم راستایی این مهارت های انسانی با نوع اقدامات پیشگیرانه می تواند موجبات توسعه اقدامات پیشگیرانه پلیس را فراهم آورد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج حاصل از این مطالعه با توجه به یافته ها، مطابق با نظریات و مطالعات پیشین مورد تایید قرار گرفت. نوع روابط در بین سه متغیر اصلی تحقیق نشان می دهد، یک ارتباط دو سویه بین دانش و مهارت انسانی مدیران در سازمان پلیس برقرار است. یافته های تحقیق به ویژه یافته های برآمده از نتایج مصاحبه حاکی است اجزای اصلی و تاثیر گذار این متغیرها، به صورت پنهان هستند و باید این اجزا شفاف سازی و در فرایند اقدامات پلیس تقویت و هم راستا شوند. در یک جمع بندی کلی، نتایج نشان می دهد اقدامات پیش بینی و پیشگیری قبل از وقوع جرم با خلق دانش و مهارت کنترل، تغییر و جهت دهی به رفتار کارکنان بیشترین هم راستایی را دارد. پیشگیری کیفری پلیس با مهارت های رفتاری گذشته نگر، حال نگر و دانش ترکیبی و بهره برداری، بیشترین هم راستایی را دارد. پیشگیری از تکرار جرم با دانش کارآفرین و مهارت های پیش بینی رفتار بیشترین هم راستایی را دارد.

در پایان برای اعتبار بخشی نتایج به دست آمده، علاوه بر ارائه نتایج به خبرگان دانشگاهی و نظرخواهی از آن ها، با نتایج تحقیقات گذشته نیز مقایسه انجام شد که در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱: اعتبارسنجی نتایج تحقیق

ردیف	یافته‌ها	مطالعات پیشین
۱	دانش آفرینی سازمانی	(Sinclair & Siemieniuch ,2004) (Chen wei yang,2009) (Ghoshal & Nahapiet ,1998) (Goh & Chua ,2009) (Lchijo,2002) (یمین فیروز،۱۳۸۲) (Nanaku,2000) (ماتوسینگ و هیلی،۲۰۰۵)
۲	مهارت‌های انسانی	(Richard & Scott ,1992) (احمدی و دیگران،۱۳۹۲) (Raijert, 1987) (کاهان & Katz ,1996) (پوکزواردوسکی، ۲۰۱۰) (کلی، ۲۰۰۵)
۳	اقدامات پیشگیرانه	(معظمی،۱۳۸۸) (نیازپور،۱۳۸۲) (لون و الهوماده، ۲۰۰۱) (میرزابی مطلق،۱۳۸۱) (نوروزی و بارانی، ۱۳۹۰)

پیشنهادها: مبتنی بر نتایج این پژوهش، پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود.

- توسعه توان دانشی و مهارتی مدیران در زمینه ایجاد بسترها تولید و باز تولید دانش و ایجاد و رشد فضای تعامل و همکاری بین کارکنان در محیط سازمانی.
- رفع شکاف موجود بین مؤلفه‌ها و اجزای دانش سازمانی با مهارت‌های انسانی مدیران و اقدامات پیشگیرانه پلیس و تلاش در جهت ایجاد هم راستایی مطلوب بین آن‌ها؛
- توسعه متوازن، برنامه‌های ارتقای دانش سازمانی، مهارت انسانی و اقدامات پیشگیرانه.

منابع

- ۱- احمدی، اکبر؛ کبریا، علی؛ فاضلی، حامد و فقیه، محمدباقر(۱۳۹۲). طراحی مدل مفهومی عمومی شاخص‌ها و مؤلفه‌های برنامه‌ریزی نیروی انسانی. فصلنامه راهبرد. سال بیست و دوم . شماره ۱۴۷-۱۷۷ . صص ۶۶-۱۴۷
- ۲- رایزتر، پی. استیفن(۱۳۸۷). رفتار سازمانی. (علی پارسائیان و محمداعربی، مترجمان). تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی
- ۳- نجفی ابرندآبادی، علی حسین(۱۳۸۸). جرم شناسی نو، کیفر شناسی نو، تازه‌های علوم مجموعه مقاله‌ها، بنیاد حقوقی میزان.

- 4- Barney, J. B. (1991). Firm Resources and Sustained Competitive Advantage. *Journal of Management*, Vol. 17, 99-120
- 5- Chen-Wei,Y. ,Shih-Chieh, F.& Julia L.(2009) Organizational knowledge creation strategies: A conceptual framework.
- 6- Chua, A. Y. K., & Goh, D. H. (2009). Why the whole is less than the sum of its.
- 7- Matusik S. F. and Hill, C.W.L. (1998). The Utilization of Contingent Work, Knowledge Creation, and Competitive Advantage. *Academy of Management. The Academy of Management Review*,Vol.23(4)
- 8- Nahapiet J. and S. Ghoshal(1998) Social Capital,Intellectual Capital, and The Organizational Advantage. *Academy of Management ,The Academy of Management Review*,Vol.23(2).
- 9- Nonaka, I., & Toyama, R. (2007). Why do firms differ? The theory of the knowledgecreating firm. In K. Ichijo, & I. Nonaka (Eds.), *Knowledge creation and management* (pp. 13° 31). New York: Oxford University Press
- 10- Mintzberg, H, (1975). The managers jop folklore and fack Harvard Business Reviwegoly- August Haii,1987,p.488

پژوهشکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی